

Падарожнічаем па архіўных папіях дад... Памятаеце — наша першая падборка дакументаў пра клопаты партыі і Саветскай улады аб развіцці беларускай культуры ад люстравага зарніцы самага падлетку вялікага Паддзісцягоддзя — 1917—1920 гады.

В. А. Галаубіч, К. М. Савінічану, Д. В. Яфімаву, А. В. Качанаву, В. І. Несіравічу, З. С. Лавіцкаму, К. Ф. Быліччу... 3. Даручыць Народнаму камісарыяту асветы БССР прывесці напісаныя падручнікі па рускай мове БДТ-3, якія правялі сабе на рабоце ў тэатры.

Да наступных канцэртаў... ПЕРШАТА К. І. МАЦІЛЕВІЧА М. Я. ШВАККО У І. ПАТАПАВА М. І. ВІКАЛАЕВІЧА

Савецкая Беларусь ператваралася ў край развіцця індустрыі, будынга сацыялістычнага земляробства. Павялілася дабрабыт працоўных, расла культура. Выдаткі на ахову здароўя, на народную асвету і будаўніцтва культуры-асветныя ўстановаў к канцу першага пяцігодкі перавысілі дзяржаўныя ўзровень больш чым у 40 разоў.

Робітнікі культуры, літаратуры, мастацтва, у пэваважнай большасці сваёй маладыя, як маладыя, былі ўсе наша дзяржава, з юным запалам шукалі сваё месца, свае формы барацьбы за высокія ідэалы рэвалюцыі.

Гэтую афішу можна было ўбачыць у многіх гарадах рэспублікі ў 1930 годзе. Беларуская народная песня і песні пачынаўся Беларусі

Савецкая Беларусь ператваралася ў край развіцця індустрыі, будынга сацыялістычнага земляробства. Павялілася дабрабыт працоўных, расла культура. Выдаткі на ахову здароўя, на народную асвету і будаўніцтва культуры-асветныя ўстановаў к канцу першага пяцігодкі перавысілі дзяржаўныя ўзровень больш чым у 40 разоў.

Ударнікі літаратурнага цэха Мінска і бабруйскай філіі БелаПІПа — АДКАВАЙЦЕ НА ВЫПІСК ГАМАЯЧАНІ

Пастановай групы фільма «Рубіён» ПІСЬМО РАБОЧАЙ ДЭЛЕГАЦЫІ ГОР. ЛЕЙПЦИГА. 18 лістапада 1930 г.

У гэтым годзе павінен было быць прынята 85 тысяч 40, абвешчана дадатковы набор студэнтаў. Кансерваторыя прымуе высокакваліфікаваных спецыялістаў па рэаліі, вялікай, па вялікаму класу і г. д.

Таварышні! Перад намі задача. Мы не адступім назад. Краіну нашою пераінтэліцы...

Дарэгі таварышы, гэтым мы хацелі б выказаць наш погляд на паказаны ў Мінску прад'явілікам рабочай грамадскай фільма «Рубіён».

АДКРЫЦЦЕ КАНСЕРВАТОРЫІ У БССР У гэтым годзе павінен было быць прынята 85 тысяч 40, абвешчана дадатковы набор студэнтаў.

Таварышні! Перад намі задача. Мы не адступім назад. Краіну нашою пераінтэліцы...

Дарэгі таварышы, гэтым мы хацелі б выказаць наш погляд на паказаны ў Мінску прад'явілікам рабочай грамадскай фільма «Рубіён».

ЛІТАРАТУРНАЯ ХРОНІКА Яна Купала перапісвае ў украінскай мове «Набары» В. Шавіцкі. Пісьму «Вірашні» напісаў кніжнік вершаў «Людзі мае таварышы», якія будзе друкавацца ў часопісе «Полымя Беларусі».

ПІСЬМЕННИКІ — У ЦЭХІ, НА ЗАВОДАХ (3) Якім Кі (б) В. Яфімаву, І. Качанаву, В. Несіравічу, З. С. Лавіцкаму, К. Ф. Быліччу...

ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНАЯ БРІГАДА ПІСЬМЕННИКАЎ У МІНСКУ 19 студзеня ў Мінск прыехала Інтэрнацыянальная брыгада савецкіх пісьменнікаў.

АБ АЗНАМЕНАВАННІ 50-ГОДДЗЯ ЗА ДНЯ НАРАДЖЭННЯ МАСТАКА Ю. М. ПЭНА ПАСТАНОВА ВІСЬКАГА ГАРСВЕТА

Дарэгі таварышы! Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

ВЫПІСКА З КНІГ ЗАГАДАЎ ПА 1-МУ БЕЛАРУСКАМУ ДЗЯРЖАНАМУ ТЭАТРУ 27 снежня 1935 года БДТ-1 наведлі: скартар Ф. Францускі, скартар І. Шавіцкі, скартар І. Шавіцкі...

АБ ПАПЯШЭННІ ЖЫЛЛІВЫХ УМОЎ САВЕЦКІХ МАСТАКОЎ І СКУЛЬПТАРАЎ ПАСТАНОВА САУНАРОМА БССР

Дарэгі таварышы! Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

ВЫПІСКА З КНІГ ЗАГАДАЎ ПА 1-МУ БЕЛАРУСКАМУ ДЗЯРЖАНАМУ ТЭАТРУ 27 снежня 1935 года БДТ-1 наведлі: скартар Ф. Францускі, скартар І. Шавіцкі, скартар І. Шавіцкі...

АБ 15-ГАДОВЫМ ЮБІЛЕІ ТРЭТЯГА БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАНАГА ТЭАТРА ПАСТАНОВА ЦВК І СНК БССР

Дарэгі таварышы! Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

ВЫПІСКА З КНІГ ЗАГАДАЎ ПА 1-МУ БЕЛАРУСКАМУ ДЗЯРЖАНАМУ ТЭАТРУ 27 снежня 1935 года БДТ-1 наведлі: скартар Ф. Францускі, скартар І. Шавіцкі, скартар І. Шавіцкі...

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Спектакль «Будзьце гатовы, ваша Высокасьце» У БЕЛАРУСКІМ РЭСПУБЛІКАНСКІМ ТЭАТРЫ ЮНАГА ГЛЕДАЧА

Цёмная прыморская ноч ануцілася на ўзросты лагэр «Спартак». Усе моцна спяць, голыя ля адной з палатан чуюць урадзістыя словы клятвы: «Слава — усё!»

Спектакль радуе сваёй асаблівасцю. У ім няма статысты, тут іграюць усе: і той, хто літаральна не сыходзіць са сцэны, і той, хто з'яўляецца толькі на момант, у маленячым эпізодзе.

Інтэрнацыянальная брыгада пісьменнікаў у Мінску 19 студзеня ў Мінск прыехала Інтэрнацыянальная брыгада савецкіх пісьменнікаў.

Помнікі раскажуць аб мужнасці Новыя сувеніры Далёка за межамі славянскага праддзяння Барысавскага шлохавода імя Ф. Э. Дзяржынскага.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

Ажыццявіліся задачы, паставленыя рэзольцыяй эпохі сацыялістычнага будаўніцтва перад пралетарскім пісьменнікам.

ЦІ ЗАВАЮЕ «РУСКИ СТЫЛЬ» ЕЙРОПУ?

САВЕЦКАЯ КАЛЕКЦЫЯ
МОД НА 1968 ГОД

Сітуацыя саветскага адзення, якая б'юрушэ паказаная ў рукавічкі, прыналежыць нашома, атрымалі шырокае прызнанне. Рускі стыль цяпер папулярны ў Францыі і Італіі. З вялікім поспехам саветскія моды дэманстраваліся ў апошнія гады ў Балгарыі, ГДР, Польшчы, Чэхаславацыі, ЭШД, Турцыі. Заўвагу на ўзле ў будучым маскоўскім міжнародным глядзе адзення — выстаўцы «Адзенне» — паступілі з усіх канцоў свету. У гэтым годзе саветскія калекцыі мадэляў адзення найбольш зацікавілі на Сусветную выставу ў Майнрау.

ШТАБ-ВВАТЭРА У «ЮНОСТІ»

З наядунага часу маскоўскай гасцініцы «Юноста» стала штаб-кватэраў збіраюцца мадэльеры, мастакі, конструкторы тэкстыльных і швейных прадпрыемстваў, якія прыходзілі з усіх канцоў краіны. Нядаўна Эстэтычная камісія пры Усеаюзным інстытуте асартментаў вырабаву лёгкай прамысловасці і культуры адзення (ВІАЛег-проме) абмеркавала калекцыю ансамбляў, пранаваных саветскімі мастакамі на 1968 год. Лепшыя мадэлі гэтай калекцыі ўжо дэманстравалі ў балгарскім горадзе Варне на чарговай сустрэчы мадэльераў сацыялістычных краін. Як вядома, такія сустрэчы штотод праводзяцца ў Пастаяннай рабачай групе Савета Эканамічнай Узаммадлагамою па пытаннях культуры адзення.

Сацыяльны даказалі правернасць планавання і ў такой, здавалася б, стыхійнай галіне, як мода. Мастакі, мадэльеры з'яўляюцца не толькі ў будучы сезон, але і ў бліжэйшыя гады. Так, вясенню мінулага года быў зацверджаны модны напрамак у структуры, колерах і афармленні тканін на 1968 год, а цяпер мастакі прывялі ў Варну мадэлі адзення, якія, на думку нацыянальнай дэлегацыі, будуць модны і наступным, 1968 годзе.

Што ж падрыхтавалі саветскія мадэльеры?

АГУЛЬНАЯ ТЭНДЭЦЫЯ

У сучаснай саветскай модзе яскрава выражана тэндэнцыя да прастаты і зручнасці. Адзенне дэдэраціфікацыя па прызначэнні і штодзённым адзеннем — спартыўна-дзелавы стыль, у сацяжоным падкрэслівана жаночасць, элегантасць.

Модны сілэт 1968 года: прамы і паўпрыгнаты, у асноўным пашыраны ўнізе. Мецца найбольш прылягана размяшчаецца трохі вышэй натуральнай лініі талі. Новае сілэт — пашыраны ад плачы ўніз, у выглядзе трапеццыі. Ён асабліва эфектны пры мадэляванні адзення са шчыльных і лёгкіх, паветраных шаўковых тканін. У касцюме назіраецца некаторая геаметрызацыя форм. Шырыня плачы —

у межах натуральнай ліній. Даўжыня ў асноўным да сярэдзіны калена.

У абытку пранаванца палкі, пашыраны насок, пацоўшаны, спрамлены абцес і больш светлыя таны.

ДЛЯ МОЛАДЗІ

Асабліва выразна праяўляюцца гэтыя рысы новай моды ў мадэлях для моладзі.

Эстэтычная камісія адзначыла, што мастакі Масквы і рада іншых горадоў знайшлі цікавае вырашэнне тэмы развядоўчай мінулага Саветскай краіны, якая адзначае сёлета сваё 50-годдзе.

У вобразе мадэляўскага касцюма гукаць матывы адзення часоў грамадзянскай вайны. Багачам фантазіі вызначана мадэлі, прадстаўленыя мастакамі ВІАЛег-проме, у прыватнасці, мадэлі паліто строга сілэта тыпу салдацкага шынялю ў саветскім чырвоным і зялёным колерах, створаныя на матывах фільма «Чырвоныя д'ябляты».

Легендарнаму герою грамадзянскай вайны прысвечана ансамбль пад дэвізам «Чалавек», дапоўнены галуным уборам, па крою падобным на кубанку. Пад дэвізам «Конары» была прадстаўлена рухавая, імклівая форма паліто, з прымяненнем пластана, двухбортнага зашлівавання, заліццёных металічных гузікаў, і касцюмы гвардыі дакладных ліній, дапоўненыя невялікімі аб'ёмнымі убораў.

Мастакі ўжывалі і элементы ўборам на матывах шапкі «будзёнай». Пад дэвізам «Гвардыя» выкананы касцюм ярка-чырволага колера, які складаецца з жакета і сукенкі. Ансамбль завяршаюць боты на пацоўшаным абцесе, якія шыльна аблягаюць нагу.

З выкарыстаннем новых дакладных форм, конструіраваных ліній выкананы ансамбль пад дэвізам «Камсамольскі» — з укорочанымі жакетамі.

СПОРТ ДЛЯ УСІХ

У раздэ спартыўнай комплектаў Агульнаагульнага дома мадэляў адзення распавядаюцца «касіюны тэма». Гэта — імклівы сілэт, маналітыя формы, выражаныя дэталі, новае каларовае вырашэнне. У «касіюны» мадэляў выкарыстоўваецца спалучэнне розных тканін з трыкатажам, штучнай скурай, замшам. Дэсяцінамі кімі дэзаволі мастакам высветлілі і разнастайныя палітру, ствараючы беласнежныя ансамблі і ансамблі яркіх расфарбовак, якія падкрэслівалі дынамічнасць мадэлі.

ЛЕТНІЯ СЮРПРЫЗЫ

Шмат сюрпрызаў падрыхтавалі мадэльеры для лета. Прыгожы і зручныя для пляжы ярка-блакітны ансамбль з тканіны, якая не камечыцца, з буйным чорным геаметрычным малюнкам. Дэкартаваныя сукенка са стратэгага тканяга матэрыялу з аплікацыяй з яркай каларовай тканіны. Вельмі прыгожы па колерах і структуры тканіны маладзёжны ансамбль з шоўку ў мяккім пшэчотна-ружовым колерах.

У штодзённым летнім адзенні выкарыстоўваюцца геаметрычныя малюны стрыманага каларыту. Жанчыны, вяснунае, спадабцае ансамбль «Рускі лані» — сукенка з лёну, аздаблена валагодскімі карукамі.

КАЛІ ВЫ ІДЗЯЦЕ НА БАЛЬ...

Своесабытывае і вытанчанае сваточнае адзенне. Пад дэвізам «Разанская мадонна» створаны два ансамблі, вырашаны ў рускім стылі: адзін — маладзёжны, выкананы з шоўку, і традыцыйным, характэрным для раённай Разанскай абласці інтэнсіўна-ружовых колерах, дапоўненым аплікацыяй перакраі, другі — мільгачоўкай тканіны, з умела выкарыстоўванымі ўпрыгожваннямі — вялікімі падвеснымі зашліваваннямі. Цікавае мадэлі вяснорнай сукенкі з чорнага аксаміту з шырокім кароткім рукавом, зробленага ў духу нацыянальнага рускага адзення.

Прыгожы касцюм з шаўковай тканіны «бекасе» з упрыгожаннямі з чарнага сярэбра прысвечанае Ташкенту.

ТРЫНАТАЖ НА КОЖНЫ ДЗЕНЬ

Прастай і прыгожасцю вызначана мадэлі трыкатажнага вырабаву. Гэта не толькі касцюмы, сукенкі, саітары, але і ўцеленыя на пеналітуратнае папаліто і куртки. Над стварэннем гэтага адзення мастакі Усеаюзнага дома мадэляў трыкатажнага вырабаву і Кіеўскага трыкатажнага дома мадэляў працавалі ў сацяжоным з майстрамі Косікавай, Загорскай, Кіеўскай і іншых трыкатажных фабрык.

У мадэлях саветскай калекцыі вялікае месца займае сінтэтычная пражэ. Так, у касцюмах і сукенках шырока выкарыстоўваецца мэран, эластык, мэлан. Малаўнівыя мадэлі, выкананыя на матывах лаўдэварскай папавы, ансамблі з аб'ёмнай пухаватой пражы, з малюнкам у клетку і ў спалучэнні чорна-чырвона-белага колера — традыцыйным спалучэнні для Варонежскай вобласці. «Руская тэма» падкрэслівала вертыкальнай паласой вышэйшій лоржэкам (мільгачоўкай ніткай).

МУЖЧЫНЫ ПРЫБРАНІ ЗАУСЕДЫ

Элегантны выгляд мужчынскага адзення. Яно прадстаўлена дзвюма сілэтамі: прамым і паўпрыгнатым.

Паўпрыгнаты сілэт з завышанай талія пераходзіць са сваточнага адзення ў штодзённае. Яго выкарыстоўваюць і ў спартыўных касцюмах.

Мужчынскае адзенне 1968 года будзе больш светлага каларыту. Так, Ленінградскі дом мадэляў пранававу светлы мужчынскі ансамбль — блакітна-шэрае паліто, шэрыя і клеткачы штаны і мяккага ружовага адзення кашуля.

Мадэлі новага моднага адзення 1968 года рэкамандованы Эстэтычнай камісіяй прамысловасці для вытворчасці. Спецыялісты спадзяюцца, што новыя моды з'явіюцца не толькі саветскіх модніц, але і замочуюць поспех «рускага стылю» ў Еўропе.

Тамара ШХАМІРАВА,
(АДН.)

НАШЫ ГОСЦІ

У Катанцыні Баверы, сапэіні польскай эстрады, абодвая знаёмцы і прыгожы голас. Канцэртны зорак польскай эстрады з поспехам прайшлі ў Мінску. Фота А. КАЛДЫБІ.

На тым бок

КРУШЭННЕ ЯШЧЭ АДНАГО ТЭАТРА

Вядомы французскі тэатральны дзеяч і акцёр Саша Пітоў прыняў рашэнне распусціць труп, якою ён кіруе вось ужо пяцінашты год. За гэтыя гады калектыў паставіў некалькі дасяглых спектакляў, у тым ліку па творах С. Пятэра і іншых рускіх аўтараў. Спектаклі «рускага рэпертуару» заўсёды атрымлівалі высокую ацэнку глядачоў і друку.

«Тэатр мадэрн», у якім працуе труп Пітоўа, мае ўсяго 300 месца: нават калі ў тэатры анішта, выручана ад продажы білетаў сума не пакрывае выдаткаў на тэатр. «Тэатр мадэрн» адна з апошніх труп, што існуюць без зарадкаўных датачы. За апошнія гады з-за адсутнасці фінансавых сродкаў ужо спынілі дзейнасць некалькі невялікіх тэатраў, якімі былі слаўны Парыж: калектыў Жана-Мары Серо, Грань-Юсена Фабры, Бур, селсе.

Саша Пітоў заявіў, што крыж тэатра ён лютуе ў Францыі, аднак на цяжкім ўсяляку спробу стварыць незалежны сцэнічны калектыў на страх і рызыка рэжысёра, які не мае звычайна значных матэрыяльных сродкаў.

Ю. ПАНАМАРОУ,
корэспандэнт ТАСС,
Парыж.

ЭЛЕБАЧАННЕ

12 сакавіка

Першая праграма. 9.55 — праграма перадач. 10.00 — «Вудальнікі» (М). 10.30 — «Пірашкі» (М). 10.45 — «Музыка і мастацтва» (М). 11.00 — «Мастацтва і мастацтва» (М). 11.15 — «Парыжскія Ленінградцы». Перадача з Ленінграда. 12.00 — «На прым» (Захавана і перадаваецца ў выглядзе фільма). 12.15 — «Вялікі чорны» (М). 12.30 — «Вялікі чорны» (М). 12.45 — «Вялікі чорны» (М). 13.00 — «Вялікі чорны» (М). 13.15 — «Вялікі чорны» (М). 13.30 — «Вялікі чорны» (М). 13.45 — «Вялікі чорны» (М). 14.00 — «Вялікі чорны» (М). 14.15 — «Вялікі чорны» (М). 14.30 — «Вялікі чорны» (М). 14.45 — «Вялікі чорны» (М). 15.00 — «Вялікі чорны» (М). 15.15 — «Вялікі чорны» (М). 15.30 — «Вялікі чорны» (М). 15.45 — «Вялікі чорны» (М). 16.00 — «Вялікі чорны» (М). 16.15 — «Вялікі чорны» (М). 16.30 — «Вялікі чорны» (М). 16.45 — «Вялікі чорны» (М). 17.00 — «Вялікі чорны» (М). 17.15 — «Вялікі чорны» (М). 17.30 — «Вялікі чорны» (М). 17.45 — «Вялікі чорны» (М). 18.00 — «Вялікі чорны» (М). 18.15 — «Вялікі чорны» (М). 18.30 — «Вялікі чорны» (М). 18.45 — «Вялікі чорны» (М). 19.00 — «Вялікі чорны» (М). 19.15 — «Вялікі чорны» (М). 19.30 — «Вялікі чорны» (М). 19.45 — «Вялікі чорны» (М). 20.00 — «Вялікі чорны» (М). 20.15 — «Вялікі чорны» (М). 20.30 — «Вялікі чорны» (М). 20.45 — «Вялікі чорны» (М). 21.00 — «Вялікі чорны» (М). 21.15 — «Вялікі чорны» (М). 21.30 — «Вялікі чорны» (М). 21.45 — «Вялікі чорны» (М). 22.00 — «Вялікі чорны» (М). 22.15 — «Вялікі чорны» (М). 22.30 — «Вялікі чорны» (М). 22.45 — «Вялікі чорны» (М). 23.00 — «Вялікі чорны» (М). 23.15 — «Вялікі чорны» (М). 23.30 — «Вялікі чорны» (М). 23.45 — «Вялікі чорны» (М). 24.00 — «Вялікі чорны» (М).

10 сакавіка
Першая праграма. 15.45 — праграма перадач. 15.50 — для школьнікаў. «Юдзіт Ленінскай гвардыі». П. М. Лепшынска. 16.20 — «Шоўкавыя мастацтва». «Паднятая цапля». Мастацкі фільм. 2-я серыя. 17.55 — юбілейная астафета «Беларуская наваіна». 18.30 — 30-годдзя Саветскай улады. «Паштальён ля доўраў». Віктарыя, прысвечаная гісторыі перамоў у вайну ў Беларусі. 19.00 — насустрэчу з выбарам у Вярхоўны Савет РСФСР і Мясцовай Саветскай Рады. 19.15 — «Эстафета навін» (М). 21.30 — «Матэрыялы» (М). 22.15 — «Матэрыялы» (М). 22.30 — «Матэрыялы» (М). Другая праграма. 18.10 — тэлевізійны навінны (М). 18.30 — канцэрт саветскай песні (М). 19.00 — «Вялікі чорны» (М). 19.15 — «Вялікі чорны» (М). 19.30 — «Вялікі чорны» (М). 19.45 — «Вялікі чорны» (М). 20.00 — «Вялікі чорны» (М). 20.15 — «Вялікі чорны» (М). 20.30 — «Вялікі чорны» (М). 20.45 — «Вялікі чорны» (М). 21.00 — «Вялікі чорны» (М). 21.15 — «Вялікі чорны» (М). 21.30 — «Вялікі чорны» (М). 21.45 — «Вялікі чорны» (М). 22.00 — «Вялікі чорны» (М). 22.15 — «Вялікі чорны» (М). 22.30 — «Вялікі чорны» (М). 22.45 — «Вялікі чорны» (М). 23.00 — «Вялікі чорны» (М). 23.15 — «Вялікі чорны» (М). 23.30 — «Вялікі чорны» (М). 23.45 — «Вялікі чорны» (М). 24.00 — «Вялікі чорны» (М).

11 сакавіка
Першая праграма. 11.00 — «Сімава» пра Галю. Спектакль Калінінскага тэатра юнага гледача (М). 13.00 — тэлевізійная агенцыя «Пірашкі». Перадача з Кіева. 13.20 — праграма перадач. 15.25 — для школьнікаў і малодшых школьнікаў. «З'явіўся беларускі мастацтва» (М). 16.15 — «Вялікі чорны» (М). 16.30 — «Вялікі чорны» (М). 16.45 — «Вялікі чорны» (М). 17.00 — «Вялікі чорны» (М). 17.15 — «Вялікі чорны» (М). 17.30 — «Вялікі чорны» (М). 17.45 — «Вялікі чорны» (М). 18.00 — «Вялікі чорны» (М). 18.15 — «Вялікі чорны» (М). 18.30 — «Вялікі чорны» (М). 18.45 — «Вялікі чорны» (М). 19.00 — «Вялікі чорны» (М). 19.15 — «Вялікі чорны» (М). 19.30 — «Вялікі чорны» (М). 19.45 — «Вялікі чорны» (М). 20.00 — «Вялікі чорны» (М). 20.15 — «Вялікі чорны» (М). 20.30 — «Вялікі чорны» (М). 20.45 — «Вялікі чорны» (М). 21.00 — «Вялікі чорны» (М). 21.15 — «Вялікі чорны» (М). 21.30 — «Вялікі чорны» (М). 21.45 — «Вялікі чорны» (М). 22.00 — «Вялікі чорны» (М). 22.15 — «Вялікі чорны» (М). 22.30 — «Вялікі чорны» (М). 22.45 — «Вялікі чорны» (М). 23.00 — «Вялікі чорны» (М). 23.15 — «Вялікі чорны» (М). 23.30 — «Вялікі чорны» (М). 23.45 — «Вялікі чорны» (М). 24.00 — «Вялікі чорны» (М).

Галоўны рэдактар Н. Е. ПАШКЕВІЧ.

Рэдакцыйная калегія: З. І. АЗГУР, Г. М. БУРАЎКІН, А. І. БУТАКОВ, К. Л. ГУБАРЭВІЧ, Т. А. ДУБОВА, Г. М. ЗАГАРОД, В. У. ІВАШЫН, А. М. КАШКУРЭВІЧ, В. Б. ПАДЫГІНА, П. М. МАКАЛЬ, А. Н. МАРЦІНОВІЧ, Р. К. САБАЛЕНКА, І. А. САНКОВА, З. Ф. СТОМА, М. Г. ТКАЧОУ, Р. Р. ШЫРМА.

«Літаратура і мастацтва» выхадзіць 4 разы ў тыдзень.

НАШ АДРАС І ТЭЛЕФОНЫ. г. Мінск, вул. Захарова, 19. Тэлефонны нумары: рэдакцыя — 3-24-61, намясціна галоўнага рэдактара — 3-25-25, аддзела сакратара — 3-21-53, аддзела тэатра, кіно і музыкі — 3-24-62, аддзела вывучэння моваў — 3-24-63, аддзела вытворчай эстэтыкі — 3-24-64, аддзела публіцыстыкі — 3-22-04, аддзела культуры — 3-22-04, аддзела інфармацыі — 3-44-04, навука і мастацтва — 3-22-04, бухгалтэры — 6-97-44.

«Літаратура і мастацтва» — орган Міністэрства культуры і праваўняння Саюза пісьматэлей БССР, Мінск.

Друкарня выдавецтва «Вясна», Індэкс 63856. АТ 16798

САКАВІН.

Фотажур А. КАЛДЫБІ.

«СВЕТ БЕЗ ІГРЫ»

ДАКУМЕНТАЛЬНЫ ФІЛЬМ ПРА ДЗІГУ ВЕРТАВА

Пра гэтага чалавека шмат гавораць і пішуць у Савецкім Саюзе і за мяжой, хаця вельмі трываюць гадоў, як яго няма сярод нас. Саветскі кінарэжысёр Дзігу Вертаў — адзін з саветскіх і вядомых тэатральна-апазіцыйнага і сусветнага дакументальнага кіно. А менавіта цяпер гэты від кінамастацтва перажывае час уздыму і росквіту, пра які марыў вялікі мастац.

«Свет без ігры» — так назвалі свой фільм пра Дзігу Вертава сцэнарыст Сяргей Дзіра-Бернін і рэжысёр-пастаноўшчык Леанід Мак-Мах. Вертаў страшна змагаўся за сапраўдную дакументалізацыю рэалітэты. Ніякай іграй! Ніхто і чалавек — такі, якія яго ёсць.

Дзігу Вертаву быў дваццаць адзін год, калі адбылася Кастрычніцкая рэвалюцыя. Ён, студэнт Пісанэўралягічнага інстытута і Маскоўскага ўніверсітэта, пайшоў працаваць у адрозненне ад кінахронікі сталіна кінамастацтва. Яму давялося кіраваць фразанімі кінааператарамі, выдзяляць з агітпаліткі. Потым ён склаў і манірную часопіс «Нічынскі», нумары якога былі прысвечаны найбольш важным падзеям. Першымі работамі Вертава былі фільмы па матэрыялах грамадзянскай вайны (1919—1922 гады).

Сваё далейшае жыццё і творчасць Дзігу Вертаў прысвяціў пошукам новых спосабаў адзінай і маніраму, новым, найбольш эфектыўным метадам арганізацыі знятага матэрыялу, якія давалі б магчымасць рэжысёраў рэалітэты і ў раздзяленні і рэвалюцыйным пераўтварэнні. Пра гэта праўдліва расказвае фільм, у якім шырока выкарыстаны матэрыялы з асабістага архіва жонкі рэжысёра Елізаветы Вертава-Сілавай і фрагменты з фільмаў Дзігу Вертава, а таксама матэрыялы Цэнтральнага адрэаўнага архіва кінаапарату і кінаапарату.

У нямногіх чараках паказаны сам Дзігу Вертаў і яго бліжэйшыя таварышы па мастацтва таленавіты рэжысёры Эсфір Шуб, Ілья Капалін і іншыя. Чалавек, узброены талентамі і вельмі грубайства кінаапарату, імкнучыся да ўсёй самай гэтыя жыцця, «застае яго зняццю», шукае саміх, здавалася б, неверагодна прыгожых для здымак. На плыні гэтага жыцця зафіксавана самае важнае, якое.

Фільм «Свет без ігры» (Цэнтральны студыя дакументальных фільмаў) цікава і праўдліва расказвае пра творчасць цудоўнага рэжысёра Дзігу Вертава, пра час, у якім жыў і працаваў гэты вялікі і складаны мастак.

Марк ТАТАРЫНКА
(АДН.)

Здымаюць Эйзенштэйна і Даўжэнку

(Заканчэнне. Пачатак на 2-й і 3-й стар.)

ныя правы, калі вы — дырэктары — так бесарома іх перадавае? Чаю вы не любіце сваё фабрыку, або працу, сваіх таварышаў? Хаба невядома вам, што мы штодзень на вострым глытае пыл, да таго ж ён павялічвае град знятага матэрыялу! Вентыляцыя нікуды не варт! Чаю вы не надумале аб гэтым? Чаю рэжысёры і аператары гадзінамі прастойваюць у чарзе каля апарату, каб дамагчыся шчасця праверыць вынік сваіх здымак! Наошты вы прымушаеце нас пакутаваць, псуеце здароўе, скарачаеце жыццё! Адыдзецца, адыдзецца хоць бы адгуглі! Дайце магчымасць скончыць здымачны дзень. Шыня патрэбна не толькі для гукавой здымкі. Яна неабходна для таго, каб бацьчы пэлае, адчуваць безупынальна творчага працэсу, зберагчы адныя стыль і дыханне.

— Давольце, Аляксандр Пятровіч... — хацеў нешта сказаць Бабыцін.

— Не, не дазволі! Яшчэ не скончылася здымка... мяне чакаюць у павільёне.

Даўжэнка павярнуўся і пайшоў. Нейкі момант яны сталі моўчы, а пасля пайшлі ляцячы ў дырэктарскі кабінет.

...У разгар лета 1935 года здарылася няшчасце. У поўным росквіце творчых сіл і злёгору загінуў таленавіты кінадраматург Натан Зархі.

«Надобнае наведманне ўсіх ашалелла. Яшчэ ўнора яго бачылі ўсім і жывым, а сёння над яго труною, засыпанай кветкамі, журботна схілілася сівага галава Даўжэнка. Ён — бледны і папурны, можа нават злы на недарэчнасць гэтай смерці.

Змянілася ганаровая варты. Аляксандр Пятровіч выйшаў у калідор, ціха сказаў знаёмым: «Унора мы былі на дачы ў Торнага. Аляксандр Максімавіч і яго тосца Раман Радан прынялі групу кінаапарату». У гутарцы закружылі творчасць Натана Зархі. Усеваля Пудовічкі наведвалі аб сваёй гадоўнасці да пастаючых новага фільма па сцэнары выдатнага кінадраматурга. Назавтра павіны былі паехаць на некалькі дзён у Абрамцава для сумеснай працы над сцэнарыем. Напачатку здарылася каля Мышчына...

Яны імчаліся ў аўтамабілі на вялікай хуткасці. Неасцярожны рух руля, і машына, перавярнуўшыся некалькі разоў, напаролася ў каюце на жалезны слуп.

Пудовічкіна пашчасліва абіснуе драйнай і нервовым узрушэннем. Натан Зархі сканаў назавтра раніцай у Мышчынаўскіх балючы. На жалобным тынгу ў крэматорыі слова апошняга развітання гаварыў Мікалай Падознін. Ён выскока азнаўваў сцэнары Зархі «Асабняк Галубіных», «Маш», «Канец Санкт-Пецярбурга», «Вуліца радасці» і «Нараджэнне героя».

Са здзіўленнем даведваўся я, што Натан Зархі нарадзіўся ў нас на Беларусі, у горадзе Оршы, і там жа вучыўся ў школе.

Прайшоў шмат гадоў. Кінамастаграфісты не забылі выдатнага кінадраматурга. Прышчыты пабудовы сцэнарыя, спосаб пералажэння літаратурных твораў на мову кіно, знойдзеныя Натанам Зархі, жывучы ў сучаснай кінадраматургіі, пацярпаючы крылатыя словы Даўжэнка: «Нішто не нараджаецца падобна Венеры з пены морсвай».

З высокай тэрасы Ленінскіх гор паглядаюць у Маскву-руку чаравыя барозы. Суды на лясныя паланы, у надзелю і сваточныя дні, з ранняй спячучага масквыч. Тут да позняга часу гуляюць захапаныя пары, захопленыя вяснорнай панарамай агнёў Масквы. Гэта месца аблюбоваў Эйзенштэйна для здымак самых важных сцен сваёга новага фільма «Безьмужны луг».

«СМАК» КНІГІ

Яшчэ пры жыцці Валтэра асабіня яго кнігі, які «небасячынны», па загадзе караля знішчаліся на агні. Пацуючы мякі пра такі прыговы Валтэра сказаў:

— Гэта яшчэ і лепшы Мае кнігі, які каштаваны і знішчаліся на агні. Пацуючы мякі пра такі прыговы Валтэра сказаў:

«Кожны больш любіць падобнага да сабе».

ПА АДРАС